

DİYARBAKIR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İHBAR EDEN :Diyarbakır Barosu Başkanlığı

VEKİLİ : Av.

ŞÜPHELİ : Yürütülecek Tahkikat Sonucu Tespiti Yapılacak Kişi Veya Kurumlar

AÇIKLAMALAR :

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cenap Ekinci X isimli sosyal medya hesabında yapmış olduğu açıklama ile 2020 yılında koronavirüs döneminde Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde bazı hastaların “Türk Işın Tedavi Yöntemi (TurkishBeam)” ile kobay olarak kullanıldığını ileri sürmüştür.<https://x.com/cenapdoc/status/1810084134351503360?s=46>

Açıklama kapsamında, "Diyarbakır Havaalanına Valiliğe bildirilmiş özel bir uçak iner. İçinde başında özel bir hastanede görevli tanınmış Göğüs Hast. Prof'u bir şahıs başkanlığında 5 kişi sağlıkçı ve iki sivil indiği ifade edilmiştir. Hava Alanında Valilikçe karşılanan bu ekibin adresi D.Bakır Gazi Yaşargil Eğitim Arşt. Hastanesidir. Doğrudan hastaneye ulaşan ekibi Sağ.İl.Mdr.C.T ve Başhekim E.B karşıladığı belirtilmiştir.

Ekinci beyanlarında, ekibin amacının Covid 19 virüsünü kanda ilaçsız tedavi edebilen bir cihazı Sağlık Bakanlığına satmak istendiği belirtmiş, bakanlığın ise bu Cihazı almak istememediğini ve nedeninin bilimsel bir yanının olmadığını ifade etmiştir. Bahse konu tedavi yöntemi, dünyada henüz uygulanmadığı gibi cihaz ile ilgili hiç bir deney ve faz çalışması yapılmadığı belirtilmiştir. 3 gün boyunca hastalara ve yakınlarına bilgi verilmeksizin bu deneyler yapıldığı iddia edilmiş, Ekinci tarafından her sabah özel uçakla gelip akşam eve dönen bu ekibin başındaki kişiyi tanıdığı ifade edilmiştir.

Hastane önünde canlı yayın kameraları önünde en tepeye sunum yapılmak istenir. Ancak Bakanlık buna müdahil olmaz. Ancak Sağlık İl Mdr, Başhekim heyet ile beraber kameraların karşısına geçer ve ülkeye duyurulur. Adını Türk Işını verdikleri bu tedavinin başarısını dünyaya olan ederler.

2022 Haziran ayında Diyarbakır İl Sağlık Müdürü Cihan Tekin, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği Doç. Dr. Erkan Baysal ve Gazi Üniversitesi Kalp Damar Cerrahisi Prof. Dr. Hikmet Selçuk Gedik birlikte düzenledikleri basın toplantısında, Türk Işın Tedavisi Yönteminin Prof. Dr. Gedik koordinasyonunda yeni koronavirüs (Kovid-19) tanısıyla yatan 46 yaşında erkek hastaya uygulandığını açıklamıştı.<https://x.com/avtanrkulu/status/1810291287020458066?s=46>

Bahse konu şahsın açıklamaları ve görüntü kayıtları incelendiğinde, Sağlık Bakanlığı'nca onaylanmamış bir tedavi yönteminin COVID 19 hastalarına uygulanması nedeniyle, şüpheli/lerin yargılanması gerekmektedir. Şöyle ki;

İnsan Üzerinde Deney Suçu (TCK 90)

İnsan üzerinde deney suçu; mağdurun rızasına aykırı bir şekilde veya rızanın kanunla

belirlenmiş usul ve şartlarla alınmaması nedeniyle geçersiz olmasından dolayı insan üzerinde bilimsel deney yapılması ile meydana gelir.

İnsan üzerinde deney suçu, TCK m.90'da "Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar" bölümünde düzenlenmiştir. Madde gerekçesi ışığında insan üzerinde deney suçunun unsurları şu şekildedir:

Tıp biliminin en önemli amacı insan sağlığını korumak ve hastalıklara çare bulmaktır. Bu amaç doğrultusunda tıp, sürekli olarak kendini yenilemektedir. Nihai uygulama alanı insan olan bir disiplindeki gelişmelerin önü kesilemeyeceği gibi, bu konudaki çalışmalar tamamen kontrol dışı da bırakılamaz. Bu düşünceyle madde, sağlıklı ve hasta insanlar üzerinde yapılacak biyotıbbi deney ve denemeleri kural olarak cezalandırmakta; ancak belirli şartların bir arada gerçekleşmesi hâlinde ise, açıklanan rızaya hukukî geçerlilik tanımaktadır. Düzenlemede "deney" terimi bilimsel çalışmanın ilk aşamalarına yönelik olarak kullanılmıştır. "Deneme" ise bilimsel amaçlı deney sonuçlarının; henüz bir kesinliğe varmasa da, hastalığın tedavisi konusunda ulaştığı somut bazı faydalarından yola çıkarak hasta bir insana uygulanması işlemidir. Her ne kadar yeni bir tedavi metodunun geliştirilmesine veya hastanın iyileştirilmesine hizmet etse de deney ve denemelerin gerçekleştirilmesinde, tıbbi olarak kabul görmüş yöntemlere nazaran daha katı şartların yerine getirilmesi gerekecektir. Bunun sebebi yöntemin henüz tanınmaması ve tedavi için en doğru metot olduğunun henüz ispatlanmış olmamasıdır (madde gerekçesi).

İnsan Üzerinde Deney Suçu (TCK m.90/1): Maddenin birinci fıkrasında, insan üzerinde bilimsel deney yapılması, prensip itibarıyla suç olarak tanımlanmıştır. İnsanı obje durumuna icra eden hiçbir davranış, hukukî himaye göremez. Ancak, bilimsel deneyin belli koşullar altında yapılması, fiili hukuka uygun hâle getirecektir. Bu koşullar, maddenin ikinci fıkrasında bentler hâlinde belirlenmiştir. Bu koşulların somut olayda gerçekleşip gerçekleşmediğinin bir denetimi gerekli kıldığı ortadadır. Bu konunun ayrı bir mevzuat çerçevesinde düzenlenmesi gerekmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında, çocuklar üzerinde bilimsel deneyin koşulları belirlenmiştir.

Hastalar Üzerinde Rızaya Aykırı Tedavi Amaçlı Deneme Suçu (TCK m.90/4): Dördüncü fıkarda, rıza olmaksızın hasta insanlar üzerinde yapılan tedavi amaçlı denemeler, suç olarak tanımlanmıştır. Bu fıkra hükmüne göre, bilimsel deneyin aksine, tedavi amaçlı denemeler ancak hasta insan üzerinde gerçekleştirilebilir. Ancak, bunun da hukuka uygun sayılabilmesi için, belirli koşulların gerçekleşmesi gerekir. Bu bakımdan aranan birinci koşul, bilinen tıbbi müdahale yöntemlerinin hasta üzerinde uygulanmasının sonuç vermeyeceğinin anlaşılmış olmasıdır. Tedaviye yönelik bir denemenin gerçekleştirilmesi için bilinen tıbbi müdahale yöntemlerinin tamamının hasta üzerinde uygulanması şart koşulmamaktadır. Bu yöntemlerin sonuçsuz kalacağının anlaşılması, deneme yapılabilmesi için yeterlidir. Keza, tedavi amaçlı denemelerin bilimsel yöntemlere uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekir. Bu koşulların yanı sıra, denemenin hukuken geçerli rızaya dayanması gerekir. Ancak, hukuken geçerli olabilmesi için, açıklanan rızanın, denemenin mahiyet ve sonuçları hakkında yeterli bilgilendirmeye dayalı olarak yazılı olması ve tedavinin uzman hekim tarafından bir hastane ortamında yapılması gerekir (madde gerekçesi).

Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış İnsan Üzerinde Deney Suçu (TCK m.90/5): Maddenin beşinci fıkrasına göre, insan üzerinde deney suçunun işlenmesi sonucunda mağdurun yaralanması veya ölmesi hâllerinde, kasten yaralama veya kasten öldürme suçlarına ilişkin hükümler uygulanacaktır. Ancak, hukuka uygunluk açısından aranan koşullara riayet edilerek insan

zerinde yapılan deney sonucunda belirtilen sonuçların meydana gelmesi hâlinde ceza sorumluluğu cihetine gidilebilmesi için, meydana gelen netice açısından kişinin en azından taksir nedeniyle kusurunun bulunması gerekir.

Katılanların iddiaları, sanığın savunması, adli raporlar, ilgili Kurum yazıları ve tüm dosya kapsamından, kimyager olan sanığın, herhangi bir tıbbi müdahale uzmanlığı olmadığı halde, kendisine müracaat eden... ve ...'in vücudunda meydana gelen yaraları giderebileceğini iddia ederek, Kanunda açıkça belirtilen yetkili kurul veya makamlardan izin almaksızın ve aranan diğer koşulları da yerine getirmeksizin, üç yıl süre ile birtakım ilaçları adı geçen kişiler üzerinde tedavi amaçlı denediğinin anlaşılması karşısında; TCK'nın 90/4. maddesinde düzenlenen suçun sübut bulunduğunun kabul ile sanığın hukuki durumunun buna göre takdir ve tayini gerektiği gözetilmeksizin, suç vasfında yanılğıya düşülerek yazılı şekilde mahkumiyetine hükmedilmesi hukuka aykırıdır (Yargıtay 12. Ceza Dairesi - Karar : 2015/19014).

Canip EKİNCİ'nin iddiaları, Sağlık Bakanlığı ve Covid 19 Bilim Kurulu'nun onayı olmaksızın bir tedavi yönteminin haksız çıkar sağlamak kastıyla, hastaların bilgisi ve onayı olmaksızın gerçekleştirildiği iddia edilmiştir. Bahse konu iddia karşısında, Canip EKİNCİ'nin tanık olarak bilgisinin alınması, görüntü kayıtlarında yer alan ve açıklama yapan kişilerin tespiti ile birlikte beyanlarının alınması, Sağlık Bakanlığı ve Diyarbakır EAH hastanesinden bahse konu tedavi yöntemine ve uygulamasına dair bilgi talep edilmesi ile birlikte, şüpheli/lerin tespiti ile yargılanması gerekmektedir.

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda izah ettiğimiz hususlar gereğince, iddianın araştırılması yeterli şüphenin bulunması durumunda şüpheli/lerin tespiti ile birlikte, yargılanmasını talep ederiz.

DİYARBAKIR BAROSU BAşKANLIğI